

Diverse toezeggingen en moties politie

Datum
27 juni 2018

Ons kenmerk
2304153

Bijlage nummer 3

In deze bijlage informeer ik u over de stand van zaken met betrekking tot de door mij gedane toezeggingen, aangenomen moties en overige mededelingen. De informatie is ondergebracht in negen onderwerpen.

1. ANPR

In antwoord op de vraag van de leden Strik (GroenLinks) en Vlietstra (PvdA) tijdens de behandeling in de Eerste Kamer van het Wetsvoorstel Vastleggen en bewaren kentekengegevens door politie heb ik toegezegd de korpschef te vragen om in de beginfase van ANPR een extra menselijke controle uit te voeren om te toetsen of de automatische vernietiging van ANPR-gegevens structureel sluitend functioneert.

Ik wil ook uw Kamer mededelen dat de korpschef heeft aangegeven dat het toezicht op de automatische vernietiging van de ANPR gegevens extra aandacht krijgt. Gedurende het eerste jaar van de invoering van de wet ANPR zullen functionarissen controle uitvoeren of automatische vernietiging daadwerkelijk heeft plaatsgevonden. Ook tijdens de testfase zal hierop worden toegezien. Tevens stelt de korpschef het cameraplan vast in overleg met het OM die het toetst op de proportionaliteit en de criteria zoals opgenomen in artikel 3 van de AMVB.

2. NL Confidential

Overeenkomstig mijn toezegging in het AO Strafrecht van 18 april jl. heb ik overlegd met de Raad van Toezicht over de rationalisering van de bedrijfsvoering en de financieringsbasis van de Stichting NL Confidential, waaronder de meldlijn Meld Misdaad Anoniem ressorteert. Ernst & Young voert thans in opdracht van de Raad van Toezicht een onderzoek uit naar genoemde aspecten. Na ommekomst van het rapport wordt door alle betrokken partijen, inclusief mijn ministerie, gewerkt aan een duurzaam financieringsmodel voor anoniem melden in de toekomst. In het AO strafrecht gaf ik aan dat de Stichting geen winstoogmerk heeft en geen gegevens van anonieme tipgevers 'doorverkoopt' aan gemeenten. Voor het gebruik van die gegevens heeft de Stichting een machtiging aangevraagd bij de Autoriteit Persoonsgegevens (conform de Uitvoeringswet AVG).

3. Aanbesteding Amber Alert

In het Algemeen Overleg Politie van 20 december 2017 heb ik uw Kamer toegezegd u te informeren over de continuïteit van Amber Alert. De overeenkomst met Netpresenter BV eindigt op 23 juli 2018. De politie is daarom een aanbestedingsprocedure gestart over de wijze waarop de technische ondersteuning het beste kan worden ingericht. Dat is een complex proces. Over een aantal van die aspecten heeft Netpresenter BV een bodemprocedure bij de rechtbank tegen de politie aangespannen. Het is nog niet bekend wanneer deze ter zitting zal worden behandeld. Dit heeft gezorgd voor vertraging in de aanbestedingsprocedure. De aanbesteding bevindt zich in de voorbereidende fase. Ondanks dat de aanbestedingsprocedure niet voor 23 juli a.s. zal zijn afgerond, zal de huidige functionaliteit van Amber Alert gewoon beschikbaar blijven.

4. Verkeershandhaving

Aantallen staandehoudingen in het verkeer

In het Algemeen Overleg verkeer van 13 maart 2018 heb ik u toegezegd u voor 1 juni te informeren over de aantallen staandehoudingen door de politie in het verkeer.¹ Het aantal staandehoudingen tot en met mei 2018 bedraagt 253.885. In dezelfde periode in 2017 bedroeg het aantal staandehoudingen 216.420. Het aantal staandehoudingen lag in 2017 hoger dan in 2016 en deze stijgende lijn zet zich voort in het eerste kwartaal van 2018. Zie hiervoor ook mijn antwoorden op de Kamervragen van het lid Dijkstra (VVD).²

Het aantal staandehoudingen verhogen

Naar aanleiding van de motie van het lid Dijkstra van 13 februari 2018³ heb ik toegezegd u te informeren hoe het aantal staandehoudingen zal worden verhoogd in afstemming met het gezag (OM en burgemeesters).

Het gezag gaat over de inzet van de politie. In het LOVP november 2016 heeft de toenmalig minister van VenJ voorgesteld om indien de situatie in een gemeente hier aanleiding toe geeft, in de driehoek meer aandacht aan de verkeersveiligheid te besteden.

De huidige Veiligheidsagenda 2015-2018 loopt eind dit jaar af. In de komende periode zal samen met OM, de Regioburgemeesters en politie gewerkt worden aan de totstandkoming van een nieuwe agenda. In deze gesprekken wordt handhaving in het publieke domein waaronder verkeershandhaving betrokken. De korpsleiding van de politie heeft naar aanleiding van het dalende aantal staandehoudingen in voorgaande jaren, in 2016 besloten om verkeershandhaving als onderdeel van de reguliere handhavingstaak van de politie sterker neer te zetten. Er wordt gericht gestuurd op meer zichtbare en zinvolle handhaving door middel van staandehoudingen. Verkeershandhaving wordt door de medewerkers van de teams Verkeer en de basisteams uitgevoerd als onderdeel van de algemene handhavingstaak van de politie. In de tweewekelijkse briefing van de korpsleiding met alle politiechefs wordt regelmatig aandacht voor dit onderwerp gevraagd en de rol die de politie- en teamchefs hebben in het gericht sturen op de handhaving. Inmiddels is ook gebleken dat het aantal staandehoudingen in 2017 hoger lag dan in 2016, zoals hierboven genoemd.

¹ Handelingen II, 2017/18 nr. 94942

² Aangangsel handelingen II, 2017/18, 2510

³ Kamerstukken II, 2017/18 29398, nr. 579

In maart 2018 heeft de politie het streven naar meer zichtbare handhaving en daaronder ook meer staandehoudingen nader uitgewerkt in de nota Actief handhaven in het publieke domein en deze nota is besproken in de briefing met de politiechefs. Tevens wordt ingezet op kwaliteitsverbetering van de bij het OM aan te leveren zaken door extra opleidingsinspanningen en vaardigheid in het werken met de Meos app, de digitale module op de mobiele telefoon van agenten.

Daarnaast wordt gekeken of de handhaving ook op andere manieren kan worden versterkt. Hiertoe hebben het OM en de politie meerdere innovatieprojecten op het terrein van verkeershandhaving in gang gezet. Zo worden er trajectcontrolesystemen geplaatst op N-wegen en is het OM gestart met het opzetten van een aantal pilotprojecten. Het gaat hierbij om handhaving op snelheid bij wegwerkzaamheden, handhaving van rood kruisnegatie met behulp van camera's en handhaving van handheld bellen met camera's. Deze projecten zullen naar verwachting in 2018 van start gaan of zijn reeds gestart. Indien deze projecten succesvol zijn en de handhavingsmiddelen (kunnen) worden ingezet, is de verwachting dat dit veel effect op pakkans en de handhaving zal hebben. Dit is mede afhankelijk van een nog uit te voeren juridische toets.

Risicogericht flitsen

Naar aanleiding van de motie van 13 februari 2018 van het lid Van Aalst (PVV)⁴ met betrekking tot het risicogericht flitsen meld ik u het volgende. De politie flitst niet "lukraak". De politie werkt informatie-gestuurd en controleert met name op de onveilige weggedelen. Dit houdt in dat de politie handhaaft op die plaatsen en tijdstippen waar het effect het grootst is voor het verhogen van de verkeersveiligheid. Dat mobiele flitsers tot meer onveiligheid zouden leiden, is bij de politie niet bekend. Dit is tot op heden niet gebleken.

5. Bescherming privacy van burgers in het kader van opsporing

Tijdens het Algemeen Overleg Politie van 21 december 2017 heb ik toegezegd u nader te informeren over de bescherming van privacy van burgers in het kader van de opsporing. De vraag is hoe de politie ervoor zorgt dat privacy van burgers afdoende wordt gewaarborgd bij social media-gebruik door politiemedewerkers. Als politie social media inzet als opsporingsmethodiek is de Aanwijzing opsporingsberichtgeving het beleidskader, dat eind vorig jaar door het OM is herzien. Bij voorlichting over de opsporing (opsporingscommunicatie) is de Aanwijzing voorlichting opsporing en vervolging van toepassing. De politie heeft inmiddels nadere instructies vastgesteld voor medewerkers waarin wordt aangegeven hoe de medewerkers kunnen voorkomen dat de voorlichting van politie onrechtmatige inbreuk maakt op de persoonlijke levenssfeer van burgers. De instructies zijn intern verspreid. In juni zal de politie aanvullende voorlichting geven over de instructie. Politie heeft bovendien al informerende gesprekken gevoerd met een aantal van de eigen vloggers. Verder heeft politie een speciaal formulier op haar site geplaatst waar burgers bezwaar kunnen maken tegen gepubliceerd beeldmateriaal. Tot slot wijs ik u op mijn antwoorden d.d. 3 april 2018 op de Kamervragen van de leden Den Boer en Verhoeven (D66) over social mediagebruik van politie.⁵ In die antwoorden ben ik ingegaan op een aantal specifieke vragen, waaronder de inrichting van het beheer van de social media-accounts van politie en de procedure voor de afhandeling van meldingen.

⁴Kamerstukken II 2017/18, 29398 nr. 584

⁵Aanhangsel handelingen II, 2017/18 1676

6. Administratieve lasten opsporing commissie

Op 12 maart 2018 heb ik u middels een brief geïnformeerd over actuele ontwikkelingen in het proces van het versterken van de opsporing.⁶

Daarin is de toezegging gedaan een externe adviescommissie in te stellen om administratieve lasten in de opsporing waar mogelijk te verminderen.

Graag informeer ik u over de huidige stand van zaken met betrekking tot de aanstelling van deze commissie.

De opdracht van de commissie zal tweeledig zijn.

Bekeken zal worden welke administratieve taken voorodeloze belemmeringen zorgen en kunnen worden weggenomen. Daarbij richt de commissie zich zowel op taakuitvoering als op bedrijfsvoering. Mogelijk kunnen sommige administratieve taken ook een andere invulling krijgen, bijvoorbeeld door digitalisering.

Mogelijk worden door de commissie adviezen gegeven omtrent verbeteringen in wet -en regelgeving of specifieke OM/aanwijzingen. Zoals gezegd is het van belang dat effecten ook daadwerkelijk gevoeld worden in de recheteteams.

Daarom zal de commissie zich richten op de beleving van administratieve lasten.

Ten slotte zal de commissie ook adviseren op het hanteren van een methodiek van permanent onderhoud op de reductie van onnodige administratieve lasten.

De commissie zal voorafgaand aan de start eerdere onderzoeken en toepasselijke literatuur ontvangen zodat zij eerdere ervaringen kunnen meenemen in hun onderzoek. In de adviescommissie worden ook *best practises* vanuit andere sectoren meegenomen waaronder de zorg.

Op basis van de opdracht zoals hierboven beschreven zal de commissie uiteindelijk zelf zijn plan van aanpak opstellen en vaststellen waar meer of minder nadruk moet liggen.

Het streven is om de commissie op korte termijn te laten starten. Mogelijk kunnen de eerste adviezen begin 2019 gereed zijn.

7. Geweldsaanwending

Op 12 april 2018 verzocht de Vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid mij uw Kamer het rapport te doen toekomen dat ten grondslag ligt aan het bericht 'Politie treedt minder vaak hardhandig op,'⁷ vergezeld door een beleidsreactie.⁸

Het voornoemde bericht is niet gebaseerd op een rapport, maar op een interne analyse die gepubliceerd is op de site van de politie. De cijfers van de politie over 2017 laten een lichte daling zien. De politie publiceert deze analyse op de gebruikelijke wijze: de aantallen geweldsaanwendingen gerubriceerd per eenheid. De toepassing van geweld wordt bij een aantal eenheden nog op verschillende manieren geregistreerd, daarom kunnen die cijfers lastig met andere eenheden worden vergeleken. De politie is daarom nog voorzichtig met het trekken van conclusies over de cijfers.

Omdat ik het van groot belang acht dat het gebruik van geweld door de politie goed wordt verantwoord en duidelijk en betrouwbaar inzichtelijk wordt gemaakt, vormt eenduidige registratie daarvan één van de pijlers van het project

⁶ Kamerstukken II, 2017/18 29628 nr. 760

⁷ Nos.nl, 9 april 2018

⁸ 2018Z06606/2018D24346

Stelselherziening Gewelddaanwending.⁹ Het doel van dit project is onder andere beter inzicht te krijgen in het geweldgebruik door politieambtenaren en om dit geweldgebruik op een zo uniforme wijze te toetsen aan de geweldsinstructie. Ik verwacht dat deze stelselherziening als effect heeft dat de politie in de toekomst op basis van beter vergelijkbare (landelijke) cijfers kan monitoren of er qua geweldgebruik mogelijke trends waarneembaar zijn en of daar mogelijk op landelijk niveau conclusies uit kunnen worden getrokken.

De beoogde eerste tranche wijzigingen van de Ambtsinstructie voorziet in regels voor het op uniforme wijze registreren van politiegeweld. Pas na implementatie van die wijzigingsregeling zouden in de periode daarna conclusies kunnen worden verbonden aan het aantal geweldsmeldingen en of er mogelijk sprake is van een trend. Naar verwachting zullen de wijzigingen in 2019 in werking treden.

8. Herkenning valse aangiften

Tijdens het AO Zeden d.d. 23 mei werd gerefereerd aan een onderzoek uit 2016 waarbij uit een steekproef naar voren kwam dat de toen geteste zedenrechercheurs moeite hadden met het herkennen van valse aangiften. Er is gevraagd welke inspanningen zijn verricht na de uitkomsten van het onderzoek. Over het opnemen van aangiften kan ik melden dat zonder empirische onderbouwing voor kenmerken van een onjuiste aangifte, het beter is om op voorhand geen aannames te doen over verklaringen van slachtoffers van seksueel geweld. Dat betekent dat een verklaring zal moeten worden onderzocht alvorens conclusies worden getrokken over de waarheidsgetrouwheid ervan. Over de inspanningen die sinds 2016 verricht zijn ten aanzien van de scholing van zedenrechercheurs en de kwaliteitsbevordering in de uitoefening van hun werk kan ik u melden dat het onderwerp valse aangiften een nadrukkelijk onderdeel van het vakspecialistisch onderwijs op het gebied van zeden is (met een actualisatie sinds 2016). Alle facetten van valse aangiften komen aan de orde, gevolgd door een praktijkopdracht en examen.

9. AniCare

Hierbij wil ik u conform mijn toezegging d.d. 4 april in het VAO politie informeren of trainingsprogramma's volgens de Anicare-methodiek, zoals in gebruik genomen door de New Mexico Court, naar de Nederlandse situatie vertaald kunnen worden voor minder- of meerderjarige plegers van dierverwaarlozing of -mishandeling. Ook in de Nederland kan de rechter of de officier van justitie plegers van dierverwaarlozing of – mishandeling verplichten tot hulpverlening waarbij wordt gewerkt aan gedragsverandering met het oog op het voorkomen van recidive. Dit kan bestaan uit deelname aan cursussen, opleidingen of andere gedragsinterventies die reeds voldoende mogelijkheden bieden. De reclassering adviseert het OM en ZM met behulp van risicotaxatie instrumenten over een mogelijke strafafdoening. Bij geadviseerde interventies binnen de bijzondere voorwaarden wordt echter geen specifieke methodiek opgelegd. De reclassering is door mijn ministerie vanzelfsprekend geïnformeerd over de Anicare- methodiek. Het is aan de professionaliteit van de hulpverlening die uitvoering geeft aan de gedragsaanwijzing welke behandelmethode in specifieke individuele gevallen gekozen wordt. De reclassering houdt, onder verantwoordelijkheid van het openbaar ministerie, toezicht op de naleving van de voorwaarden.

⁹ Kamerstukken II 2017/18, 29628, nr. 588